

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO¹⁾

z dnia 2012 r.

**w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania stypendiów osobom zajmującym się
twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami
oraz wysokości tych stypendiów**

Na podstawie art. 7 b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 r. poz. 406) zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Stypendium jest przyznawane przez ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego oraz innych ministrów, zwanych dalej „właściwymi ministrami”, osobie fizycznej, zwanej dalej „wnioskodawcą”, na realizację określonego przedsięwzięcia.

2. Stypendia mogą być przyznawane, jako:

1) stypendia twórcze, w dziedzinach:

- a) literatura,
- b) sztuki wizualne,
- c) muzyka,
- d) taniec,
- e) teatr,
- f) film,
- g) opieka nad zabytkami,
- h) twórczość ludowa;

2) stypendia na przedsięwzięcia związane z upowszechnianiem kultury, w dziedzinach:

- a) animacja i edukacja kulturalna,
- b) zarządzanie kulturą i wspieranie rozwoju kadr kultury.

3. Stypendium jest przyznawane na okres 6 miesięcy, roku lub na okres realizacji przedsięwzięcia.

¹⁾ Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego kieruje działem administracji rządowej - kultura i ochrona dziedzictwa narodowego, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego (Dz. U. Nr 248, poz. 1482).

§ 2.

1. Stypendium jest przyznawane w trybie konkursu ogłaszanego przez właściwego ministra.
2. Ogłoszenie o konkursie zawiera informację o:
 - 1) przedmiocie konkursu;
 - 2) terminie i miejscu składania wniosków;
 - 3) warunkach udziału w konkursie;
 - 4) procedurze i terminie rozstrzygnięcia konkursu.
3. Do ogłoszenia o konkursie załącza się:
 - 1) regulamin konkursu;
 - 2) wzory formularza wniosku zawierającego dane dotyczące wnioskodawcy: imię i nazwisko, numer PESEL, adres, numer telefonu lub adres poczty elektronicznej oraz wykaz dokumentów, które należy dołączyć do wniosku;
 - 3) wzór umowy stypendialnej.
4. Ogłoszenie o konkursie jest publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego ministra.

§ 3.

1. Wnioskodawca może złożyć w ogłoszonym konkursie jeden wniosek o stypendium.
2. Wniosek o stypendium podlega ocenie formalnej i merytorycznej, zgodnie z wymogami określonymi we właściwym regulaminie konkursu.
3. O stypendium nie może ubiegać się wnioskodawca, który:
 - 1) aktualnie realizuje przedsięwzięcie, na które zostało przyznane stypendium finansowane ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest właściwy minister;
 - 2) realizował przedsięwzięcie, na które zostało przyznane stypendium finansowane ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest właściwy minister – przed upływem dwóch lat od dnia przyjęcia rozliczenia tego stypendium;
 - 3) został wezwany do zwrotu całej kwoty wypłaconego stypendium finansowanego ze środków budżetu państwa w części, której dysponentem jest właściwy minister, z tytułu nienależytego wykonania umowy stypendialnej – przed upływem trzech lat od dnia wezwania do zwrotu.

4. Właściwy minister może powierzyć opiniowanie wniosków, proponowanie wysokości oraz warunków stypendium powołanej przez siebie komisji. Komisja może zostać powołana z udziałem przedstawicieli środowisk twórczych.
5. Komisja wykonuje powierzone zadania w pełnym składzie lub w podkomisjach.
6. Komisja, opiniując przyznanie stypendium na okres krótszy niż wskazany we wniosku, proponuje warunki realizacji przedsięwzięcia, na które zostało przyznane stypendium.

§ 4.

1. Właściwy minister przyznaje stypendium wnioskodawcy wybranemu w konkursie, określając jego wysokość i okres, na jaki zostaje przyznane.
2. Informacja o przyznanych stypendiach jest publikowana w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej właściwego ministra.

§ 5.

1. Z osobą, której przyznano stypendium, zwaną dalej „stypendystą”, zawiera się umowę stypendialną, zwaną dalej „umową”.
2. Umowa stanowi podstawę wypłaty stypendium i określa:
 - 1) przedsięwzięcie, na które zostało przyznane stypendium, w tym zakres realizowanych zadań, harmonogram ich wykonania, planowane efekty przedsięwzięcia oraz sposób ich upowszechnienia;
 - 2) wysokość stypendium oraz terminy wypłaty i sposób płatności;
 - 3) obowiązki stypendysty i właściwego ministra;
 - 4) tryb kontroli wykonania umowy;
 - 5) termin i sposób rozliczenia stypendium.
3. W przypadku wystąpienia okoliczności uniemożliwiających terminowe wykonanie lub rozliczenie stypendium, właściwy minister może na uzasadniony wniosek stypendysty wyrazić zgodę na zmianę terminu realizacji przedsięwzięcia, na które zostało przyznane stypendium lub terminu rozliczenia stypendium. Po wyrażeniu zgody przez ministra sporządza się odpowiedni aneks do umowy.

§ 6.

1. Właściwy minister może zlecić wykonywanie czynności związanych z przyznawaniem stypendiów, w tym ogłaszanie i przeprowadzanie konkursu, podległym ośrodkom i instytucjom kultury, w ramach realizacji ich zadań.
2. W przypadku, o którym mowa w ust. 1, informacje o ogłoszeniu konkursu i o przyznaniu stypendium są publikowane również na stronie internetowej podległego ośrodka lub instytucji kultury.

§ 7.

Miesięczna wysokość stypendium nie może przekroczyć trzykrotnego przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za rok poprzedni, ogłaszanego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" zgodnie z art. 5 ust. 7 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335, z późn. zm.²⁾).

§ 8.

1. Osoba, której przyznano stypendium na podstawie dotychczasowych przepisów, zachowuje prawo do tego stypendium do końca okresu, na który zostało ono przyznane, na dotychczasowych warunkach.
2. Wnioski o stypendia, złożone i nierozpatrzone przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, podlegają rozpatrzeniu na podstawie przepisów dotychczasowych.

§ 9.

Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2012 r.³⁾

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1996 r. Nr 118, poz. 561, Nr 139, poz. 647 i Nr 147, poz. 686, z 1997 r. Nr 82, poz. 518 i Nr 121, poz. 770, z 1998 r. Nr 75, poz. 486 i Nr 113, poz. 717, z 2002 r. Nr 135, poz. 1146, z 2003 r. Nr 213, poz. 2081, z 2005 r. Nr 249, poz. 2104, z 2007 r. Nr 69, poz. 467 i Nr 89, poz. 589, z 2008 r. Nr 86, poz. 522 i Nr 237, poz. 1654 i 1656, z 2009 r. Nr 157, poz. 1241 oraz z 2011 r. Nr 45, poz. 235 i Nr 291, poz. 1707.

³⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami oraz wysokości tych stypendiów (Dz. U. Nr 52, poz. 626 oraz z 2007 r. Nr 210, poz. 1531), które utraciło moc na podstawie art. 13 pkt 1 ustawy z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230).

UZASADNIENIE

1. Wyjaśnienie celu rozporządzenia

Rozporządzenie stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 7b ust. 3 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2012 poz. 406). Zastąpi ono rozporządzenie Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego z dnia 12 czerwca 2000 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu przyznawania stypendiów osobom zajmującym się twórczością artystyczną, upowszechnianiem i ochroną dóbr kultury oraz wysokości tych stypendiów (Dz. U. Nr 52, poz. 626 oraz z 2007 r. Nr 210, poz. 1531), które utraci moc w związku ze zmianami wprowadzanymi przez ustawę z dnia 31 sierpnia 2011 r. o zmianie ustawy o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej oraz zmianie niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 207, poz. 1230).

2. Przedstawienie stanu obecnego

Obowiązujące przepisy rozporządzenia określają podstawowe wymogi formalne dotyczące wniosków o przyznanie stypendium i osób, które mogą je uzyskać. Ze względu na szeroki zakres przedmiotowy obecne rozporządzenie jest niedostatecznie czytelne dla adresatów, co utrudnia jego stosowanie.

Zadania związane z upowszechnianiem kultury (w tym animacja i edukacja kulturalna oraz zarządzanie kulturą i wspieranie rozwoju kadr kultury) są pomijane w aktualnym systemie prawnym przyznawania stypendiów. W związku z założeniami Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego zadania te powinny zostać włączone w ramy przyznawanych stypendiów.

W przedłożonym projekcie rozporządzenia wymienione zostały wszystkie elementy związane z procedurą przyznawania stypendiów. Rozszerzony został również ich zakres.

3. Różnice między dotychczasowym a przewidywanym stanem prawnym

W celu zapewnienia lepszej czytelności ww. przepisów, materia regulowana dotychczas w rozporządzeniu została rozszerzona o informacje związane z rozstrzygnięciem konkursu o przyznanie stypendium, pracami komisji wybierającej projekty i zatwierdzającej sprawozdania z ich realizacji, dane dotyczące umowy i zobowiązań stypendysty.

Proponowana zmiana w § 1 określa podstawowy zakres definicji związanych z zagadnieniem stypendiów. Wskazane zostały dziedziny, w ramach których osoby zajmujące się twórczością artystyczną, upowszechnianiem kultury i opieką nad zabytkami mogą ubiegać się o stypendium. Przepisy § 2, 3 i 6 odnoszą się do procedury ogłaszania konkursu i działań związanych z oceną wniosków. Zakres uprawnień

właściwego ministra (np. dotyczących określania wysokości i okresu przyznawania stypendium lub zawierania aneksu do umowy) precyzują § 4 i 5. Maksymalna wysokość stypendiów została określona w § 7.

Minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego, poprzez przyznawanie stypendiów, może podkreślić najważniejsze nurty i zjawiska pojawiające się w kulturze.

Dodano przepis o możliwości zlecenia przez właściwego ministra wykonywania zadań związanych z przyznawaniem stypendiów, w tym ogłaszanie i przeprowadzanie konkursu, podległym ośrodkom i instytucjom kultury, w ramach realizacji ich zadań (§ 6) – taka zmiana stworzy możliwość sprawniejszego przeprowadzania procedur konkursowych, zaś wsparcie ze strony podległych ośrodków i instytucji kultury pozwoli nadać bardziej indywidualny i rozpoznawalny charakter poszczególnym programom stypendialnym.

Przepis § 1 ust. 3 umożliwi przyznawanie stypendiów na okres 6 miesięcy, roku lub okres realizacji przedsięwzięcia .

4. Ocena przewidywanych skutków prawnych związanych z wejściem w życie rozporządzenia

Proponowane zmiany znacząco wpłyną na przejrzystość procedur. Zostanie rozszerzony zakres dziedzin, w ramach których będzie można ubiegać się o stypendia.

5. Informacja dotycząca notyfikacji

Rozporządzenie nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

6. Zgodność rozporządzenia z prawem Unii Europejskiej

Przedmiot rozporządzenia nie jest objęty prawem Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Przepisy rozporządzenia będą oddziaływać na osoby fizyczne zajmujące się twórczością artystyczną, upowszechnianiem i opieką nad zabytkami.

2. Zakres konsultacji społecznych

Zgodnie z ustawą z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny, pod adresem:

<http://legislacja.rcl.gov.pl/lista/505/projekt/32946>.

W tym trybie żaden podmiot nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem rozporządzenia.

Dodatkowo, zamieszczono informację o konsultacjach społecznych przedmiotowego projektu na stronie podmiotowej Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, pod adresem:

<http://www.mkidn.gov.pl/pages/posts/zapraszamy-do-konsultacji-spoecznych-rozporzadzen-ministra-kultury-i-dziedzictwa-narodowego-2804.php?p=10>.

Tym samym wszyscy zainteresowani, zarówno podmioty indywidualne jak i organizacje reprezentujące interesy poszczególnych grup twórców mogli przedstawić swoje opinie i uwagi do projektu, m. in. z wykorzystaniem narzędzi elektronicznych udostępnionych na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji.

Ponadto projekt rozesłano do następujących podmiotów:

- Zarządu Głównego Stowarzyszenia Pisarzy Polskich,
- Zarządu Głównego Związku Literatów Polskich,
- Zarządu Głównego Związku Polskich Artystów Plastyków,
- Związku Artystów Scen Polskich,
- Związku Polskich Artystów Fotografików,
- Związku Kompozytorów Polskich,
- Stowarzyszenia Tłumaczy Polskich,
- Stowarzyszenia Tłumaczy Literatury,
- Stowarzyszenia Twórców Ludowych,
- Stowarzyszenia Historyków Sztuki,
- Stowarzyszenia Konserwatorów Zabytków,
- Stowarzyszenia Naukowego Archeologów Polskich,
- Stowarzyszenia Muzyka Bez Granic,
- Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków,
- Stowarzyszenia Animatorów Ruchu Folkowego,
- Stowarzyszenia Filmowców Polskich,

- Stowarzyszenia Tancerzy Niezależnych,
- Centrum Sztuki Tańca (Polski Teatr Tańca),
- Stowarzyszenia „Filmowi Reżyserzy i Producenci Polscy”.

W trakcie konsultacji społecznych zgłoszono propozycje następujących zmian w przepisach projektu rozporządzenia:

- 1) usankcjonowanie obligatoryjnego uczestnictwa przedstawicieli środowisk twórczych w pracach komisji stypendialnej (uwagi zgłoszone przez: SPAM, SPP, ZKP, ZPAP, ZASP, ZLP);
- 2) nałożenie na właściwego ministra obowiązku zasięgnięcia opinii środowisk twórczych odnośnie składu powoływanej przez niego komisji stypendialnej (uwagi zgłoszone przez: SPP, prof. Jakuba Lewickiego);
- 3) nałożenie na właściwego ministra obowiązku zasięgnięcia opinii środowisk twórczych odnośnie stypendiów przyznawanych poza trybem konkursowym oraz zlecenia wykonywania czynności związanych z przyznawaniem stypendiów podległym mu ośrodkom i instytucjom kultury, w ramach realizacji ich zadań (uwaga zgłoszona przez ZASP);
- 4) nałożenie na właściwego ministra obowiązku powoływania komisji stypendialnej (uwaga zgłoszona przez SHS);
- 5) wyeliminowanie pozakonkursowego trybu przyznawania stypendiów (uwaga zgłoszona przez SNAP);
- 6) stworzenie możliwości występowania przez właściwe dla danej dziedziny twórczości stowarzyszenia twórcze z wnioskami o przyznanie stypendiów wskazanym w tych wnioskach osobom (uwaga zgłoszona przez ZASP);
- 7) wykreślenie przepisu „Komisja, opiniując przyznanie stypendium na okres krótszy niż wskazany we wniosku, proponuje warunki realizacji przedsięwzięcia objętego stypendium” (uwaga zgłoszona przez SNAP);
- 8) objęcie przepisami projektu rozporządzenia procedury odwoławczej (uwaga zgłoszona przez SNAP);
- 9) dodanie „upowszechniania wiedzy o zabytkach” do dziedzin, w których mogą być przyznawane stypendia (uwaga zgłoszona przez SNAP);
- 10) wyeliminowanie możliwości przyznawania stypendiów na przedsięwzięcia związane z upowszechnianiem kultury, w dziedzinach: animacja i edukacja kulturalna, zarządzanie kulturą i wspieranie rozwoju kadr kultury (uwaga zgłoszona przez ZKP).

Uwagi z poz. 1-4 zostały częściowo uwzględnione - wprowadzono w § 3 ust. 4 rozwiązania, które umożliwiają właściwemu ministrowi fakultatywne powoływanie zespołu z udziałem przedstawicieli środowisk twórczych. Należy przy tym zauważyć, iż stypendia przyznawać może nie tylko minister

właściwy do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego, lecz również inni ministrowie. Minister KiDN – określając w niniejszym rozporządzeniu warunki i tryb przyznawania stypendiów – nie może obligować innych ministrów do czynności wskazywanych w uwagach z poz. 1-4.

Postanowiono wyeliminować pozakonkursowy tryb przyznawania stypendiów, przychylając się tym samym do uwagi z poz. 5.

Uwaga z poz. 6 nie została przyjęta. Wniosek o przyznanie stypendium każdorazowo dotyczy planowanego przez wnioskodawcę projektu a nie zadania już zrealizowanego. Wydaje się, że najlepszą orientację w zakresie planowanego przedsięwzięcia mieć powinien sam wnioskodawca, zamierzający podjąć się jego realizacji.

Uwagi z poz. 7 i 8 zostały odrzucone, ponieważ przepisy, do których się odnoszą, zostały wykreślone na wniosek Rządowego Centrum Legislacji jako wykraczające poza upoważnienie ustawowe.

Uwaga z poz. 9 nie została zaakceptowana. Dodanie „upowszechniania wiedzy o zabytkach” do dziedzin, w których mogą być przyznawane stypendia jest zbędne. Termin ten zawiera się w dziedzinie wskazanej w § 1 ust. 2 pkt 1 lit. g, tj. w dziedzinie „opieka nad zabytkami”.

Odrzucono uwagę z poz. 10. Proponowany zakres projektów, na które mogą być przyznawane stypendia, w odpowiedni sposób odzwierciedla obszar wyznaczony przez przepis art. 7b ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, wpisując się jednocześnie w proces większej interdyscyplinarności podejmowanych obecnie w sferze kultury i sztuki działań.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i dochody oraz wydatki jednostek samorządu terytorialnego. Projektowane rozporządzenie nie nakłada na obywateli, organy administracji publicznej ani jednostki samorządu terytorialnego nowych obowiązków o charakterze finansowym.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało bezpośredniego wpływu na rynek pracy. Jednakże realizacja przez twórców projektów stypendialnych rozszerza ich praktykę i tym samym może wpływać na podniesienie kwalifikacji zawodowych.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki. Stypendia, stanowiące rodzaj wsparcia dla polskich twórców, pośrednio wpływają na rozwój kreatywności poprzez stwarzanie twórcom szansy i warunków rozwoju. Równocześnie, wspieranie środowisk

artystycznych pozwala na aktywizację różnych grup odbiorców, przyczyniając się do zwiększenia kreatywności Polaków.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny

Wejście w życie rozporządzenia nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

7. Wskazanie źródeł finansowania

Rozporządzenie nie spowoduje dodatkowego obciążenia budżetu Państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów.

Liczba stypendiów Ministra KiDN przyznanych w ciągu ostatnich 5 lat oraz nakłady na nie poniesione przedstawiają się następująco:

Rok	Liczba przyznanych stypendiów	Łączne nakłady (w złotych)
2007	155	1.423.000
2008	147	2.328.000
2009	155	2.424.000
2010	181	2.556.000
2011	202	2.808.000